

Eesti Kohtunike Ühing

Riigikogu juhatus
riigikogu@riigikogu.ee

10. juuni 2016

Kõrgemate riigiteenijate ametipalkade indekseerimisest

Austatud Riigikogu juhatus!

Eesti Kohtunike Ühingul on väga hea meel tõdeda, et seadusandja näitas 7. juunil 2016 vastu võetud kohtute seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu ([203 SE](#)) menetlemisel kohtusüsteemi murede suhtes üles riigimehelikkust ning pidas muu hulgas võimalikuks leevendada kohtunike puhkuseregulatsiooni, et mõnevõrra kompenseerida ületunnitööd, tööülesannete täitmist puhkeajal ja valveaega, mida kohtunike puhul eraldi ei tasustata.

Eeltoodule vaatamata peame veelkord juhtima tähelepanu kohtuniku sõltumatuse põhitagatise ehk ametipalga indekseerimisega seonduvatele probleemidele. Eesti Kohtunike Ühing pöördus samas küsimuses Riigikogu fraktsioonide ja põhiseaduskomisjoni poole ka [2. oktoobri 2015. a kirja](#)ga, milles tegime ettepaneku algatada seaduse eelnõu, millega viiakse [kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seaduse](#) § 2 lõikes 2 sätestatud ametipalkade indekseerimise regulatsioon kooskõlla selle kehtestamise eesmärgiga (s.o tagada kõrgemate riigiteenijate ametipalkade perioodiline tõus, kui see on makromajanduslikke näitajaid arvestades objektiivselt põhjendatud). [Põhiseaduskomisjoni 19. novembri 2015. a vastuse nr 1-6/15-85/2](#) kohaselt ei ole sellise eelnõu algatamiseks hetkel poliitilist konsensust.

Mõistame, et tegemist on avalikkuse teravdatud tähelepanu all oleva ja vastakaid arvamusi tekitava küsimusega, kuid leiame siiski, et see asjaolu ei tohiks tingida tegelikult eksisteeriva probleemi pikaks ajaks lahendamata jätmist. Kui varasemalt saime rääkida üksnes prognoosidest, siis praeguseks on tõeks saanud, et 1. aprillil 2016 toimunud indekseerimise tulemusel kõigi kohtunike ametipalk langes (sarnaselt kõigi teiste kõrgemate riigiteenijatega). Olenemata sellest, et ametipalgad vähenesid üksnes 0,2%, olnuks 2015. aasta üldisest töötasude ja elukalliduse tõusust lähtuva indeksi väärtust ([1,017](#)) arvestades tegelikkuses põhjendatud hoopis seniste ametipalkade suurenemine 1,7%. Kohtunike suhtes kehtivatest rangetest tegevuspiirangutest tulenevalt on indekseerimise regulatsiooni korrastamine meie jaoks äärmiselt oluline. Seda ilmestab juba ainuüksi asjaolu, et osa kolleege on pöördunud kaebusega halduskohtusse (haldusasi nr 3-16-793), vaidlustamaks [justiitsministri 24. märtsi 2016. a käskkirja nr 73-k](#), millega kinnitati esimese ja teise astme kohtunike vähendatud suurusega ametipalgad alates 1. aprillist 2016.

Kujunenud olukorras palume Riigikogul eesoleval sügisistungjärgul veelkord kaaluda Eesti Kohtunike Ühingu 2. oktoobri 2015. a kirjas viidatud eelnõu algatamist, et vältida tekkinud ebakõlade edasist süvenemist.

Rõhutame samas, et Eesti Kohtunike Ühing ei taotle ega ole kunagi taotlenud kohtunike ametipalkade lahtisidumist üldisest kõrgemate riigiteenijate palgakorraldusest ([erinevalt eelnõu 203 SE teisel lugemisel juhtivkomisjoni esindaja poolt märgitud](#)), vaid oleme üksnes pidanud vajalikuks kõrvaldada kehtivas regulatsioonis esinevad vastuolud, et kõigi kõrgemate riigiteenijate ametipalkade indekseerimine toimiks viisil, nagu see oli tegelikult kavandatud (st indekseeritakse konkreetset ametipalka, mis hõlmab ka võimalikke varem toimunud indekseerimisi, mitte aga igal aastal sama kõrgeimat palgamäära). Leiame jätkuvalt, et seadusandliku, täidesaatva ja kohtuvõimu esindajate tasustamine peaks toimuma ühtsetel alustel. Kuigi Riigikogu praeguse koosseisu liikmete suhtes ei ole muudatuste tegemine põhiseaduse §-st 75 tulenevat piirangut arvestades lubatud, oleks üleminekusätetega võimalik tagada, et kõik ametipalgad ühtlustuvad alates Riigikogu järgmise koosseisu volituste algusest (st ka Riigikogu liikmete puhul arvestataks tagantjärele teiste kõrgemate riigiteenijate ametipalkade osas varasemalt toimunud indekseerimisi).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Virgo Saarmets
Esimees